

PROFESOR JANUSZ ANDRZEJ DROB

Nie wiem, w jakim szedł strony,
Lecz gdym się znalazł u celu,
Dostrzegłem światłem olśniony
Głębie tajemnic wielu

Św. Jan od Krzyża, *Wszedłem w nieznanne*

Z Januszem zetknąłem się po raz pierwszy podczas studiów historycznych w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, w drugiej połowie lat osiemdziesiątych XX wieku. Byłem wówczas uczestnikiem seminarium magisterskiego prowadzonego przez profesora Wiesława Müllera. Wśród najbliższych współpracowników Profesora znajdował się dr Janusz Drob. Z tamtych lat pamiętam jego błyskotliwe i zwięzłe wypowiedzi, komentarze, wskazówki, wielką łatwość w przechodzeniu od analizy do ujęć syntetycznych. Janusz zawsze znajdował czas na rozmowę i dyskusję. On to lubił, cenił intelektualny dialog, konstruktywny spór. Później staliśmy się kolegami z pracy współpracującymi w różnych przedsięwzięciach naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych.

Kim był człowiek, który zaskarbił sobie życzliwość i szacunek tak wielu ludzi? Jak wyglądała jego życiowa i akademicka droga?

*

Janusz Drob urodził się 12 lutego 1952 r. w Cycowie. W początkach lat siedemdziesiątych XX wieku związał swoje losy z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim. W 1977 r. ukończył studia magisterskie w zakresie historii, a następnie (1979) rozpoczął pracę jako asystent Katedry Historii XVI-XVIII wieku na Wydziale Nauk Humanistycznych KUL. W roku 1985 obronił rozprawę doktorską. Następne dwa lata spędził w Rzymie. Dzięki stypendium naukowemu w Scuola Storica Italo-Polacca, a następnie Fundacji Lanckorońskich (1990) prowadził kwerendę dotyczącą instytucji poczty oraz obiegu infor-

macji w nowożytnej Europie. Znakomita praca poświęcona temu zagadnieniu (*Obieg informacji w Europie w połowie XVII wieku w świetle drukowanych i rękopiśmiennych gazet w zbiorach watykańskich*, Lublin 1993) stała się podstawą przewodu habilitacyjnego. W 1994 r. uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego, a następnie profesora nadzwyczajnego KUL. W 2002 r. został kierownikiem Katedry Historii XVI-XVIII wieku, a od 2005 r. pełnił również funkcję kuratora Katedry Dydaktyki i Historii Szkolnictwa. Prowadził wykłady, seminaria magisterskie i doktorskie. Wyjeżdżał na badania i kwerendy do Belgii, Francji, Italii. Włączył się także do współpracy naukowej z Hiszpanią, zwłaszcza z Uniwersytetem La Rioja, biorąc udział w konferencjach z historii porównawczej organizowanych w Logroño i Lublinie.

Profesor Drob jest autorem wielu znaczących prac naukowych. Jego badania dotyczyły szeroko rozumianej problematyki religijnej, kulturowej, politycznej oraz obiegu informacji. Interesowały go kategorie czasu i przestrzeni, a w konsekwencji zagadnienie relacji człowieka z Bogiem. Wśród jego publikacji, obok wspomnianej już rozprawy habilitacyjnej, na szczególną uwagę zasługuje interesujące studium pt. *Trzy zegary. Obraz czasu i przestrzeni w polskich kazaniach barokowych* (Lublin, TN KUL, 1998). Wydane zostały również opracowane przez niego podręczniki szkolne z zakresu historii nowożytnej dla gimnazjum oraz liceum, które zyskały aprobatę Ministerstwa Edukacji Narodowej. Cechą charakterystyczną jego pisarstwa historycznego była wybitna kultura słowa, operowanie piękną, bogatą polszczyzną, za którą stała szeroka erudycja i pogłębiona refleksja nad przeszłością i kondycją człowieka.

Profesor Drob był członkiem Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, Towarzystwa Naukowego KUL oraz Oddziału Lubelskiego PAN. Wchodził także w skład Zarządu Instytutu Geografii Historycznej Kościoła w Polsce przy KUL.

Działalność naukową i dydaktyczną łączył z pracą o charakterze administracyjnym. Obdarzony zaufaniem środowiska uniwersyteckiego, pełnił funkcje kierownika Sekcji Historii (1995-1999) oraz dziekana Wydziału Nauk Humanistycznych (1999-2008). W ostatnich latach był również rektorem Wyższej Szkoły Biznesu im. Biskupa Jana Chrapka w Radomiu. Dał się wówczas poznać jako wyrozumiały przełożony, podchodzący z tą samą osobistą kulturą, życzliwością i łagodnością do współpracowników, podwładnych oraz młodzieży studenckiej.

*

Od czasów studenckich chętnie angażował się w działalność opozycyjną na rzecz wolności Polski. Utrzymywał bliskie kontakty ze środowiskiem

skupionym wokół, wydawanego w Lublinie, pisma młodych katolików „Spotkania”, jednego z pierwszych czasopism ukazujących się poza zasięgiem cenzury. W 1980 r. współuczestniczył w organizowaniu struktur organizacyjnych NSZZ „Solidarność” w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W roku następnym został redaktorem działu historycznego czasopisma „Miesiące”, wydawanego przy Zarządzie Regionu NSZZ „Solidarność” w Lublinie. Za swoją działalność *pro publico bono* został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz odznaką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP „Zasłużony Działacz Kultury”. Pośmiertnie Prezydent Rzeczypospolitej przyznał mu Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

*

Wielką wartość dla Janusza stanowiły rodzina i domowe zacisze. W 1982 r. zawarł związek małżeński z Moniką, na świat przyszły córki Weronika i Karolina. Szukając słowa, którym mógłbym opisać ich prywatne życie, znajduję przede wszystkim to jedno: harmonia. Ich gościnny dom był zawsze otwarty dla przyjaciół, znajomych, współpracowników i studentów. Tu również, niczym u świętego Franciszka, znajdowały schronienie i troskliwą opiekę porzucone przez właścicieli zwierzęta, psy, koty.

*

3 lutego 2011 r., tuż przed kolejną rocznicą urodzin, i w pełni sił twórczych, Janusz zakończył jakże owocne ziemskie pielgrzymowanie. Z naszej perspektywy było to wydarzenie nagłe, niespodziewane, trudne do zaakceptowania. Wszak miał wiele planów i my... mieliśmy wiele planów związanych z jego obecnością pośród nas.

On jednak odszedł do „Domu Ojca”. Cicho, spokojnie, tak jak żył. Pozostawił po sobie przesłanie o potrzebie rzetelnej pracy intelektualnej, o konieczności życzliwego, ale krytycznego podchodzenia do rzeczywistości, a przede wszystkim o szacunku dla wszystkich ludzi. W naszej pamięci pozostanie jako człowiek szlachetny i łagodny, pełen optymizmu i zawsze służący cenną radą.

Cezary Taracha